

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Anvisning för AI-användning

Anvisning (Version 2.4, 2025-01-15)

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/0261
Beslut: 2025-01-21 Förvaltningsledningen
Ersätter tidigare beslut -
Giltighetstid: Tills vidare
Dokumentansvarig: Utveckling och Innovation
Senast uppdaterad av: Lars Gustafsson

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Syfte	3
4. Mål och viljeinriktning	4
5. Definitioner	5
6. Dataskydd och informationssäkerhet	6
7. Upphovsrättsskyddat material	8
8. Så här kan du använda AI i ditt arbete	8
9. Att anskaffa, skapa och införa AI-system.....	8
10. Levandegöra	9
11. Uppföljning	10

1. Inledning

Artificiell intelligens, AI, och specifikt generativ AI får en allt större roll i vår omvärld och har på kort tid öppnat nya möjligheter att effektivisera och förbättra arbetssätt och metoder i en rad verksamheter. Tekniken kan redan idag snabbt hantera och bearbeta text, bild, video och ljud. Dess påverkan på kommunens alla verksamheter kommer fortsätta att öka.

De licensierade AI-tjänster som finns på datorer, plattor och mobiler i Kungälv kommun kan användas av anställda i kommunen och varje chef ansvarar för att anställda känner till och följer de anvisningar som finns för användning av AI. Exempel på en sådan tjänst är Copilot som användare kan nå via office.com.

Andra AI-tjänster som inte har godkänts får inte användas på kommunens enheter om inte särskilt beslut har fattats av Styrgruppen för digitalisering.

För AI-produkter som upphandlas ska användningen av dem bedömas utifrån varje fall enligt samma princip som andra system och produkter som upphandlas, alltså säkerställa att produkten/tjänsten följer Allmänna IT-krav och KLASSA-krav samt att produkten/tjänsten ska genomgå säkerhetsgranskning och konsekvensbedömning.

Kungälv kommun deltar i flera samverkansprojekt med SKR, GR och andra kommuner kring digitalisering och AI. Styrgruppen för Digitalisering prioriterar och beslutar om AI-tjänster och plattformar utifrån samverkan (och förslag från enheter) som kan bidra till Kungälv kommuns effektivisering.

Styrgruppen består utav personer utsedda av förvaltningsledningen och representerar kommunens sektorer och staber.

2. Relation till andra styrdokument

Denna anvisning kan kopplas till

- Digitaliseringsprogram för Kungälv kommun
- Informationssäkerhetspolicy
- Riktlinjer för informationssäkerhet
- Anvisning för behandling av personuppgifter
- Anvisning för digital kommunikation och telefoni

Denna anvisning ska vara grunden för AI-användning inom kommunen. Denna kan sedan behöva kompletteras med verksamhetsspecifika guider/vägledningar.

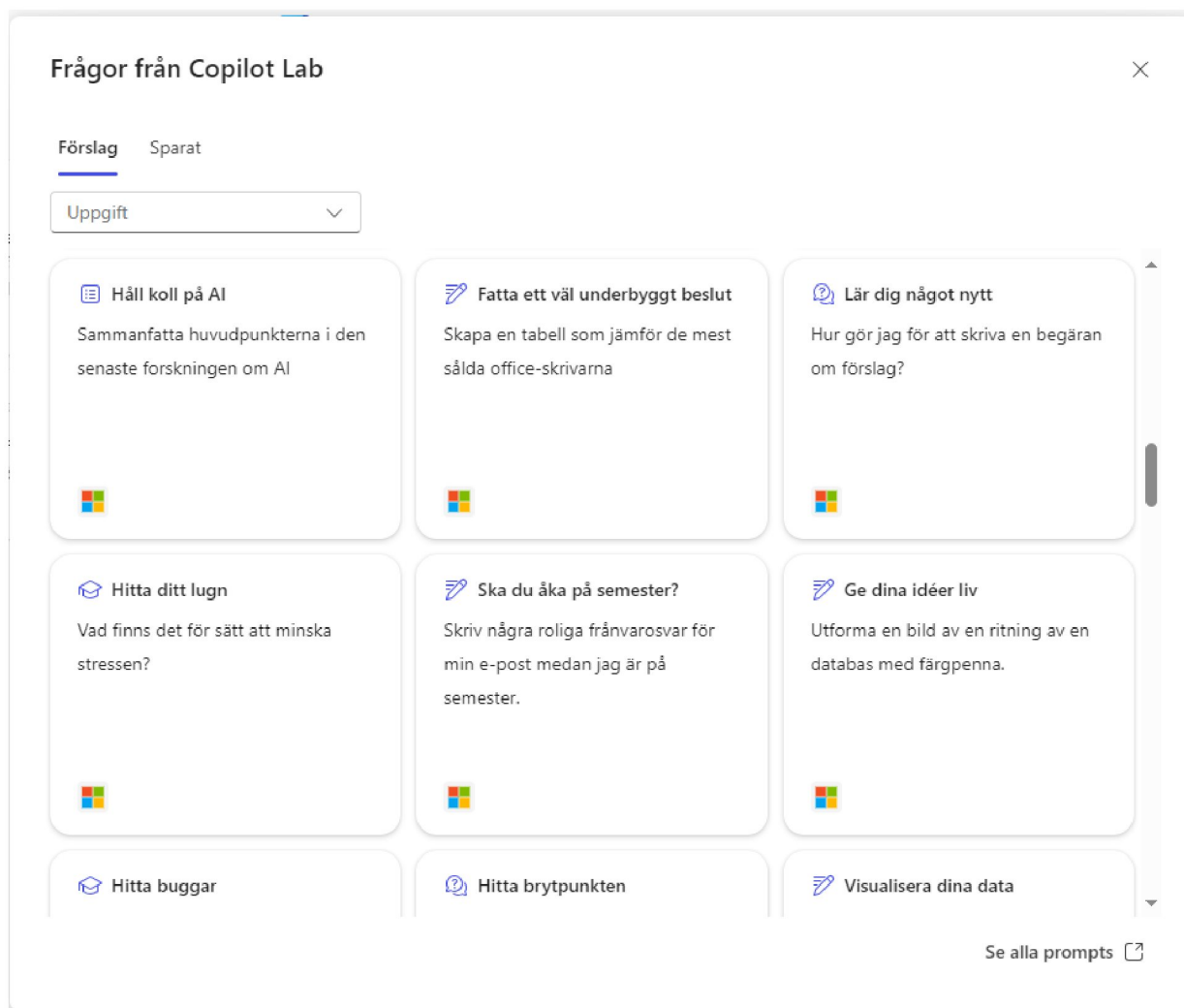
3. Syfte

Syftet med den här anvisningen är att klargöra regler för säker och effektiv användning av AI-tjänster inom kommunen, baserat på gällande lagar och förordningar. Ett annat syfte med AI-anvisningen är också att beskriva vilken support och möjlighet till utbildning som finns för anställda kring AI.

4. Mål och viljeinriktning

Målet med anvisningen är att medarbetare i kommunen ska känna sig trygga i hur AI kan användas i det dagliga arbetet. I Kungälv kommun finns för närvarande en AI-assistent, Copilot, som ingår i licensen för Microsoft 365 som alla anställda har tillgång till.

Du når den via office.com eller via ikonerna upp till höger i EDGE. Copilot ger dig en rad exempel på "prompts", alltså exempel på frågeställningar som kan användas till en AI-assistent.

Exempel på bra tillämpningar som en AI-assistent kan hjälpa till med:

1. Dataanalys och rapportering: för att analysera data och generera rapporter som baseras på statistiska insikter och trender, vilket kan förbättra beslutsfattandet.

2. Utbildning och kompetensutveckling: skapa utbildningsmaterial och tillhandahålla interaktiva handledningar för medarbetare, vilket främjar kontinuerlig kompetensutveckling.

3. Projektledning: Underlätta projektledning genom att skapa tidslinjer, tilldela uppgifter och följa upp projektstatus

4. Kundservice och medborgarkommunikation: Stöd i att skapa och hantera kommunikation med medborgare, inklusive automatiserade svar på vanliga frågor och uppföljning av ärenden.

5. Policyutveckling: Assistera i att formulera och revidera kommunens policyer och riktlinjer, baserat på aktuell lagstiftning och bästa praxis.

Genom att använda AI-assistent på dessa sätt skulle kommunanställda kunna förbättra sin produktivitet och bli mer effektiva.

Anställda som använder AI har möjlighet att få intern support av systemförvaltningen kring de produkter och tjänster som finns tillgängliga i Kungälv kommun. Ärende kan läggas i e-tjänsten [Systemförvaltning Verksamhetssystem](#).

För grundläggande utbildning inom AI hänvisar Kungälv kommun dig till Internetstiftelsens artiklar och videor om AI – Artificiell intelligens. Kungälv kommun hänvisar också till SKR dokumentation kring AI för att utveckla AI i kommuner och regioner.

Arbetsgivaren ansvarar för att personal får specifik utbildning för AI-tjänst som kräver det.

Inom Kungälv skolor utbildas personal kontinuerligt inom AI med utbildningsmaterial speciellt framtaget för skolverksamhet.

5. Definitioner

Artificiell intelligens (AI) – Det finns ingen allmängiltig definition på vad AI är. OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) definition av AI är att "Ett AI-system är ett maskinbaserat system som, utifrån den input som det tar emot drar slutsatser om hur man genererar utdata såsom förutsägelser, innehåll, rekommendationer eller beslut som kan påverka fysiska eller virtuella miljöer".

AI-tjänst – med ordet "tjänst" avses appar, programvaror samt andra digitala tjänster och verktyg.

Generativ (skapande) AI – Ett samlingsbegrepp för AI-modeller som har tränats på digital data så som texter och bilder. Baserat på denna data kan generativ AI skapa nytt material. Många av dem är tillgängliga via internet för allmänheten, en del kan kräva inloggning.

AI-system - Med "AI-system" avses system innehållande större eller mindre inslag av artificiell intelligens (AI). Om det specifikt handlar om generativ AI är detta utskrivet.

Allmänt tillgängliga AI-tjänster – AI-tjänster som är tillgängliga för vem som helst att använda till exempel via webbsida eller via en app. Allmänt tillgängliga AI-tjänster är inte anskaffade, skapade eller införda specifikt för kommunens behov.

6. Dataskydd och informationssäkerhet

Behandling av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen

Personuppgifter är all slags information som direkt eller indirekt kan knytas till en levande person. Det kan röra sig om namn, personnummer, telefonnummer och adress.

Behandling av personuppgifter innebär all typ av hantering/allting som går att göra med personuppgifterna. Till exempel insamling, registrering, lagring, läsning, ändring, radering eller förstöring.

Känsliga personuppgifter

Vissa personuppgifter är till sin natur särskilt känsliga och har därför ett starkare skydd. De kallas för känsliga personuppgifter. Det är som huvudregel förbjudet att behandla känsliga personuppgifter, men det finns undantag. Innan behandling av känsliga personuppgifter påbörjas måste ansvarig ha klart för sig vilket lagligt stöd som finns för behandlingen.

Vad är känsliga personuppgifter?

Känsliga personuppgifter är uppgifter om;

- etniskt ursprung
- politiska åsikter
- religiös eller filosofisk övertygelse
- medlemskap i en fackförening
- hälsa
- en persons sexualliv eller sexuella läggning
- genetiska uppgifter
- biometriska uppgifter som används för att entydigt identifiera en person.

I dataskyddsförordningen kallas de här uppgifterna *särskilda kategorier av personuppgifter*.

Andra personuppgifter kan också vara extra skyddsvärda

Det finns många andra typer av personuppgifter som är extra skyddsvärda. Det kan till exempel vara;

- personnummer och samordningsnummer
- löneuppgifter
- uppgifter om lagöverträdelser

- värderande uppgifter, till exempel uppgifter från utvecklingssamtal, uppgifter om resultat från personlighetstester eller personlighetsprofiler
- information som rör någons privata sfär
- uppgifter om sociala förhållanden.

Dessa typer av personuppgifter kan även kallas för *integritetskänsliga personuppgifter*.

- Personuppgifter om barn anses särskilt skyddsvärda i dataskyddsförordningen eftersom barn kan ha svårare att förutse riskerna med att lämna ifrån sig uppgifter och att förstå vilken rätt till skydd för sina uppgifter som de har.

Sekretessuppgifter

Kommunens verksamhet är som huvudregel offentlig. Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL) innehåller bestämmelser som begränsar yttrande- och meddelarfriheten samt rätten att ta del av allmänna handlingar. Sekretess innebär ett förbud att röja uppgifter, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Syftet med sekretessen kan exempelvis vara att skydda enskilda personliga förhållanden eller rikets säkerhet. Vilka uppgifter som omfattas av sekretess regleras alltså i OSL.

Informationssäkerhet

Information är en av våra viktigaste tillgångar och den kan omfattas av flera olika lagstiftningar. Även om informationen är offentlig och kan begäras ut finns det information som inte är lämplig att sprida genom att dela med sig av den i allmänna tjänster eller på andra publika sätt.

Kommunens information ska vara informationsklassad och hanteras i tjänster som är godkända utifrån informationsklassen. Det gäller även AI-tjänster.

Tänk på detta när du använder en AI-tjänst utifrån informationssäkerhet och dataskydd:

- Du får inte mata in känsliga personuppgifter, extra skyddsvärda, särskilt skyddsvärda uppgifter eller sekretessbelagd information en AI-tjänst.
- Du får inte ge en AI-tjänst åtkomst till känsliga personuppgifter, extra skyddsvärda, särskilt skyddsvärda uppgifter eller sekretessbelagd information på dina enheter.

Om du är osäker på vilken information som är sekretessbelagd eller är av typen känsliga personuppgifter så kontakta verksamhetens dataskyddssamordnare eller skapa ett ärende i e-Tjänsten [Systemförvaltning Verksamhetssystem](#).

7. Upphovsrättsskyddat material

I de användarvillkor som man godkänner när man använder AI-tjänster anges att du själv ansvarar för att inte bryta mot någon annans upphovsrätt.

Det är inte rättsligt prövat om det är tillåtet eller otillåtet att mata in upphovsrättsskyddat material i en AI-tjänst. Det är också oklart om bilder och texter som genererats av AI skyddas av upphovsrätt eller ej.

Tänk på att inte använda upphovsrättsskyddat material i en AI-tjänst.

8. Så här kan du använda AI i ditt arbete

AI-tjänster kan hjälpa Kungälv kommunens anställda att skapa dokument, såsom rapporter och presentationer, genom att ge förslag och hjälpa till att förbättra innehållet.

Utöver riktlinjerna i punkt 6 "Behandling av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen" tänk också på följande när det gäller användning av AI:

- Du har ansvar för att följa anvisningarna om den information som du matar in i AI-tjänsten samt hur du använder resultatet.
- Du som använder tjänsten accepterar de användarvillkor som gäller för tjänsten. Du personligen är ansvarig för att känna till och följa villkoren.
- AI-tjänsterna kan hallucinera fram information som fakta, med andra ord hitta på saker och presentera dem som om de vore sanna. Det är dels problematiskt eftersom "faktan" i sig inte är sann, dels för att den presenteras på ett mycket övertygande sätt.
Förhåll dig alltid källkritisk till innehållet som AI-tjänsten skapar.

Bifogad lista visar de produkter som är godkända att använda i Kungälv kommun;
[Bilaga - Godkända AI-produkter och tjänster i Kungälv kommun.pdf](#)

Copilot är Microsofts AI-tjänst och en del av Microsofts 365-miljö som finns tillgänglig för anställda i Kungälv kommun. Det innebär att den information du matar in hanteras i Microsofts molntjänst på samma sätt som informationen i OneDrive eller Outlook.

När du är inloggad med ditt arbetskonto och använder Copilot får du en ikon och texten "Skyddad" i grönt. I detta skyddade läge räknas Copilot inte som ett allmänt tillgängligt AI-system.

9. Att anskaffa, skapa och införa AI-system

Att anskaffa eller skapa nya AI-system är en del i Kungälv kommunens digitaliseringsarbete och behöver integreras med övrig styrning och utveckling i kommunen. Det är viktigt att alla som arbetar med AI också har genomgått utbildningar i informationssäkerhet som finns publicerade på Kungälv kommunens LärPortal;

[Informationssäkerhetsgrundkurs för Kungälv Kommun](#) [Informationssäkerhet hos Kungälv Kommun ToS](#)

När kommunen anskaffar eller själv skapar system utvärderas systemets och leverantörens förmåga att skydda informationen. Det ställs också krav på funktioner och avtalsvillkor som säkrar kommunens kontroll över informationen.

En viktig del av processen är att säkerställa att AI-systemet är tillräckligt transparent och uppfyller de krav som behöver ställas utifrån tillämplig lagstiftning. Tillämplig lagstiftning kan vara den speciallagstiftning som gäller för verksamheten, offentlighets- och sekretesslagen, dataskyddsförordningen, förvaltningslagen, kommunallagen och lagstiftning om cybersäkerhet och EU:s AI-förordning. Befintliga processer och metoder anpassas kontinuerligt utefter ny teknik, direktiv och lagstiftning.

På samma sätt som din verksamhet själv bygger e-tjänster kan verksamheten också bygga egna AI-lösningar, t ex fråge- och informations-robotar. För att publicera en AI-lösning till anställda eller medborgare på intranät eller hemsida ska den godkännas utifrån teknik och design av Systemförvaltare samt utifrån text och grafisk profil av Kommunikationsenheten.

Tänk på följande vid framtagande av AI-system:

- Vid utveckling eller test av nytt AI-system får man inte använda verkliga personuppgifter, sekretessbelagd information eller annan känslig information.
- En medarbetare eller verksamhet som använder ett AI-system behöver veta om AI-systemet skapar nya allmänna handlingar och hur handlingarna i så fall ska lagras och diarieföras.
- En medarbetare eller verksamhet som använder ett AI-system på ett sätt som påverkar kommunens invånare eller brukare behöver kunna förstå och förklara till vad och hur AI-systemet har använts.
- De lösningar man bygger får inte tas i drift utan att en bedömning har gjorts av lösningen enligt det som nämns ovan.

10. Levandegöra

Anvisningen levandegörs genom tillgänglighet på kommunens hemsida, intranät samt kommuniceras ut till medarbetare via samtliga chefer.

11. Uppföljning

Uppföljning sker under ledning av chef för Innovation och Utveckling som delegerar till relevanta resurser att genomföra regelbunden kontroll och uppdatering av anvisningen.